

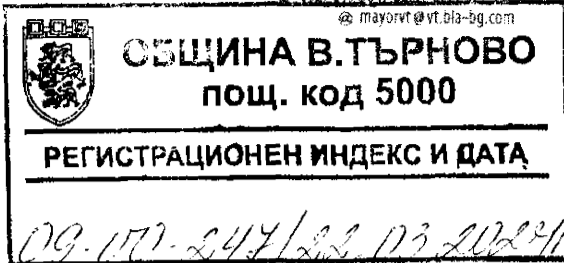
ОБЩИНА ВЕЛИКО ТЪРНОВО

© пл. „Майка България“ №2, 5000 Велико Търново
☎ 0622 619 304, факс: 0622 627 997
✉ mayorvt@vt.bia-bg.com

VELIKO TURNOVO MUNICIPALITY

© 2, Maika Bulgaria Sq., 5000 Veliko Turnovo, BULGARIA
☎ +359 62 619 304, fax +359 62 627 997
✉ mayorvt@vt.bia-bg.com

ДО 09.07.24/22.03.2024
Г-Н ВЕНЦИСЛАВ СПИРДОНОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
ВЕЛИКОТЪРНОВСКИ ОБЩИНСКИ СЪВЕТ

ВЕЛИКОТЪРНОВСКИ
ОБЩИНСКИ СЪВЕТ
ВЕЛИКОТЪРНОВО, БЪЛГАРИЯ
Вх. № 458/08.07.24г.

УВАЖАЕМИ Г-Н СПИРДОНОВ,

Във връзка с изискването на чл.79, ал.5 от Закона за опазване на околната среда, приложено изпращам Ви Отчет за 2023 г. за изпълнение на Програма за опазване на околната среда на територията на Община Велико Търново 2022 – 2027 г. и като неразделни части от нея Регионална програма за управление на отпадъците за общините Велико Търново, Горна Оряховица, Лясковец, Стражица, Елена и Златарица, с период на действие 2021 – 2028 г. и Актуализирана Програма за намаляване на емисиите и достигане на установените норми за фини прахови частици (ФПЧ₁₀) на община Велико Търново с период на действие 2021 – 2025 г.

Приложение: Съгласно текста.

до: ПК по ЗОС-600
ПК по УПМ
08.07.24

С уважение,

ИНЖ. ДАНИЕЛ ПАНОВ
Кмет на Община Велико Търново

ОТЧЕТ
ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА
ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ТЕРИТОРИЯТА НА
ОБЩИНА ВЕЛИКО ТЪРНОВО 2022-2027 г.,
ЗА 2023 г.

Програмата за опазване на околната среда на община Велико Търново 2022-2027 г. е разработена на основание чл. 79, ал. 1 и ал. 2 от ЗООС и приета с Решение № 1033 по Протокол № 43/28.07.2022 г. на Великотърновски общински съвет. На основание чл. 79, ал. 5 от Закон за опазване на околната среда (ЗООС), кметът на общината ежегодно внася в Общински съвет отчет за изпълнение на „Програма за опазване на околната среда на територията на Община Велико Търново за периода 2022 – 2027 г.“.

Общинската програма за опазване на околната среда за периода 2022-2027 г. е изготвена в условията на приемственост спрямо предходни общински екологични документи, стопански, финансови и други проучвания за територията на общината, като са взети под внимание основните световни, европейски, национални и регионални стратегически документи, имащи отношение към устойчивата околна среда, управлението на отпадъците и устойчивото развитие.

Програмата очертава основните цели и действията, насочени към опазване и възстановяване на околната среда. Поставят се задачи за интегриране на икономическите и социалните цели и аспекти е тези по опазването на околната среда при планиране на общинските дейности и създаването на оптимална екологична обстановка. В тази връзка е и формулираната **Генерална стратегическа цел**, която Община Велико Търново си поставя в областта на околната среда:

Поддържане и подобряване на качеството на живот на населението в Община В. Търново, чрез осигуряване на здравословна и благоприятна околна среда и запазване на богатото природно наследство чрез устойчиво управление на околната среда и развитие на екологична инфраструктура.

Основните приоритети, които си е поставила община са свързани със

- ✓ съхраняването на природните ресурси и подобряване състоянието на околната среда, чрез контрол качеството на компонентите на околната среда – въздух, води, земи и почви, биоразнообразие и зелена система;
- ✓ повишаване качеството на живот, чрез подобряване управлението на факторите на околната среда – инфраструктурно и организационно осигуряване при управление на отпадъците и поддържане и контрол на чистотата на населените места;
- ✓ повишаване на институционалния капацитет, информираност и обществената ангажираност в опазването на околната среда

За постигане на приоритетите, общината си е поставила определени цели, които се постигат чрез изпълнението на набор от мерки и дейности.

Приоритет : Съхраняване на природните ресурси и подобряване състоянието на околната среда

Специфична цел: Подобряване и контрол върху качеството на атмосферния въздух и шумовото замърсяване в населените места.

Съгласно Заповед РД-969/21.12.2013 г. на Министъра на околната среда и водите, територията на Община Велико Търново е включена в списъка на районите за оценка и управление на КАВ на територията на Република България като зона/териториална единица в която се констатира замърсяването на атмосферния въздух с фини прахови частици (ФПЧ₁₀). Разработената „Актуализация на Програма за намаляване на емисиите и достигане на установените норми за фини прахови частици (ФПЧ₁₀) на община Велико Търново с период на действие 2021 – 2025 г.“ е приета с решение № 487 от 25.02.2021 г. на Великотърновски общински съвет.

Програмата е с обхват на замърсителя фини прахови частици (ФПЧ₁₀), като времеви обхват на програмата е за периода 2021 – 2025 година.

Общинската програма е насочена към анализ на съществуващите източници на замърсяване, които биха могли да са причина за нарушеното КАВ по показател ФПЧ₁₀, както и определянето на адекватни и изпълними мерки за подобряване на качеството на атмосферния въздух на територията на община Велико Търново и достигане на съответните норми.

Основната цел на програмата е намаляване нивата на замърсителите на въздуха на територията на община Велико Търново намаляване на здравния риск за населението чрез планирани адекватни и изпълними към местни условия мерки за подобряване качеството на атмосферния въздух, които ще доведат до постигане на установените законодателни норми за КАВ.

Като неразделна част от програмата е разработен и план за действие, указващ мерки които трябва да бъдат предприети в краткосрочна и дългосрочна перспектива, с оглед намаляването на риска и ограничаване продължителността на превишаване на установените норми, включително и при неблагоприятни метеорологични условия.

Програмата е с времеви обхват 2021÷2025г. и включва следните срокове за изпълнение:

- Краткосрочен до 2021г.;
- Средносрочна до 2023г.;
- Дългосрочен до 2025г.

Като неразделна част от настоящия отчет на Програмата за периода 01.01.2023 – 31.12.2023 г. се явява приложение 1 – отчет на изпълнените мерки и действия, заложи в плана за действие към програмата.

Наблюдението върху качеството на атмосферния въздух и превишението на нормите за ФПЧ₁₀ в района на гр. Велико Търново се осъществява от **един стационарен пункт от Националната мрежа за мониторинг на качеството на атмосферния въздух**, с код BG 0020A-VT1, част от РОУКАВ „Северен“ с код BG0004. Същия е разположен в сградата на РИОСВ – В. Търново /ръчно пробонабиране/, в непосредствена близост до улица с интензивно движение.

В пункта се извършват непрекъснати замервания на следните замърсители: РМ₁₀, РМ_{2,5} бензен, а от месец юли 2019 г. се извършва пробонабиране и анализ за съдържанието на олово (Pb), кадмий (Cd), арсен (As) и полициклични ароматни въглеводороди (ПАВ) във фракцията ФПЧ₁₀, като контролът на ПАВ включва определяне на съдържанието на бензо(а)пирен.

Районът основно попада под въздействието на промишленото предприятие „Топлофикация ВТ“ АД, също така е разположен и в непосредствена близост до главен път София – Варна. Допълнително влияние оказва и комунално-битовата дейност на жителите в кварталите, разположени в близост до пункта, основно през зимния период – битово отопление на населението с твърди горива. Така може да се каже, че значима част от емисиите на ФПЧ са в резултат от съвкупността на изброените по-горе фактори.

В периода 2009-2016 г. Община Велико Търново неколнократно отправя искания за преместване местоположението на стационарния пункт на НМКАВ. В тази връзка се води продължителна кореспонденция и се провеждаха работни срещи за преместването му, но до реалното му преместване не се достигна. В тази връзка Община Велико Търново предприе действия, благодарение на който към днешна дата мониторинга на Качеството на атмосферния въздух на територията на града се осъществява освен от **стационарния пункт на НАСЕМ**, в още **три пункта за мониторинг на КАВ, които не са част от НМКАВ**. Два от пунктовете – пункт АИС Акация и АИС ПМГ са поставени и са собственост на Община Велико Търново, а пункта АИС Чолаковци е поставен от „Кроношпан България“ ЕООД, гр. Бургас, площадка Велико Търново.

Пункт АИС Чолаковци, АИС Акация и АИС ПМГ

От м. октомври 2019 г. в изпълнение на условие от издадено Комплексно разрешително на „Кроношпан България“ ЕООД, гр. Бургас площадка Велико Търново, започна да функционира Автоматичен пункт за мониторинг на КАВ. Поставеното условие за поставяне на Автоматичен пункт е по искане на Община Велико Търново в рамките на дадено становище в периода на осигурения обществен достъп на Заявлението за издаване на КС на „Кроношпан България ЕООД“, площадка Велико Търново. Данните от пункта са публично достъпни на страницата на РИОСВ – В. Търново на следния линк: <https://www.giosvt.org/air/spravka-kronoshpan/>. В пункта се извършват замервания на ФПЧ₁₀ и формалдехид. Същия е разположен в двора на ЦДГ „Рада Войвода“ в кв. Чолаковци.

В изпълнение на проект „Българските общини работят заедно за подобряване качеството на атмосферния въздух“, който се реализира с финансовата подкрепа на

програма LIFE+ на Европейския съюз, през м. септември 2020 г. бяха поставени **два броя Автоматични станции** за наблюдение на КАВ. Станциите са разположени в двора на ПМГ „Васил Друев“ и на ул. Вежен в кв. Акация. Монтираните станции извършват едновременно паралелно измерване на двете фракции ФПЧ₁₀ и ФПЧ_{2.5} и осигуряват възможност за пълноценен анализ и реалистична оценка на състоянието на атмосферния въздух.

Инсталираните автоматични анализатори са двуканални за едновременно и независимо измерване на ФПЧ₁₀ и ФПЧ_{2.5}, работещи с дебит 2,3 м³/час:

- принцип на пробонабиране: гравиметричен (гравиметрично отлагане върху прахов филтър с диам. 47мм)

- принцип на измерване: бета абсорбция

Анализът на обобщените данни от пунктовете за мониторинг качеството на атмосферния въздух за 2023 г. показват следното:

Оценка и анализ на КАВ по показател ФПЧ

Фини прахови частици ФПЧ₁₀

Мониторинг на ФПЧ₁₀ се извършва във всичките 4 пункта за контрол качеството на въздуха, разположени в гр. Велико Търново.

От общо 355 регистрирани средноденонощни стойности на ФПЧ₁₀ в пункта на РИОСВ, 9 превишават допустимата средноденонощна норма за опазване на човешкото здраве – 50 µg/m³, но не се превишава нормативно определяната норма от 35 дни за една календарна година.

В табличен вид е представена информация за средномесечната концентрация на ФПЧ₁₀ и регистрирания брой превишения на средноденонощната норма за ФПЧ₁₀ и средногодишната му концентрация за периода 2018 – 2023 г. отчетени в станцията на РИОСВ – В. Търново.

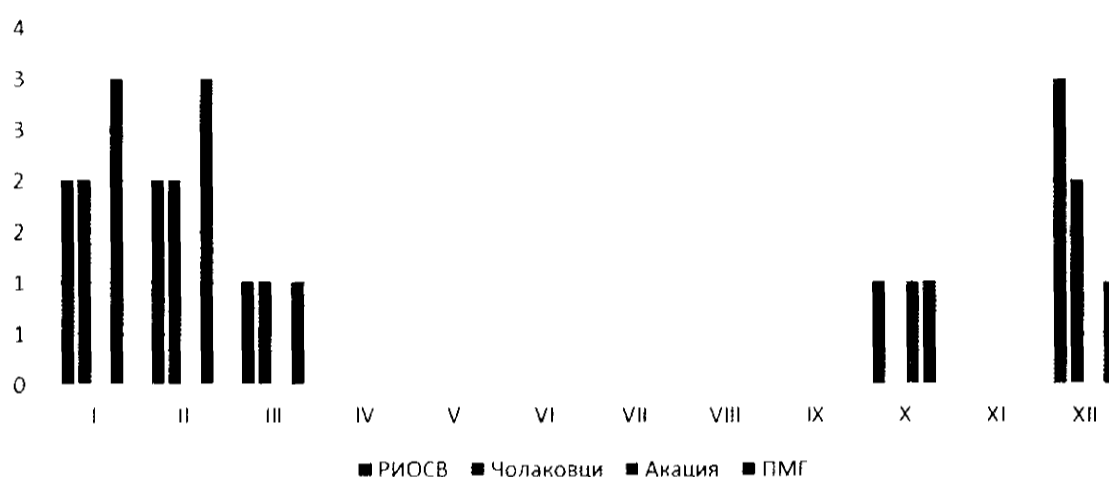
Месец	Средномесечна концентрация [µg/m ³]						Брой на превишения					
	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Януари	42.72	39.28	47.73	31.95	28.75	24.22	9	7	16	5	1	2
Февруари	30.95	44.78	26.71	42.03	34.21	31.35	1	9	2	8	5	2
Март	38.93	36.02	38.19	31.71	45.49	26.76	9	2	5	3	13	1
Април	31.88	29.14	24.45	24.96	23.44	19.35	1	1	0	1	1	0
Май	24.62	21.09	19.82	18.20	20.52	18.51	0	0	1	0	0	0
Юни	21.38	22.35	19.84	19.93	17.74	18,71	0	0	0	0	0	0
Юли	22.69	23.65	20.37	17.15	21.46	22.52	0	0	0	0	0	0
Август	30.37	23.71	22.27	22.46	26.54	20.19	0	0	0	0	4	0

Септември	32.12	32.25	24.76	24.05	20.25	26.38	2	3	0	0	0	0
Октомври	41.58	38.96	30.15	27.05	26.28	34.06	7	5	3	0	0	1
Ноември	33.35	23.93	39.35	32.29	37,36	18.76	4	0	7	1	4	0
Декември	53.95	40.26	31.54	24.98	32.26	28.17	15	10	4	1	4	3
Средна концентрация	33.71	31.29	28.76	26.40	27.86	24.08	48	37	38	19	32	9
Норма по Нар. №12/2010г.	40.00						35					

През отчетната 2023 година в нито един пункт не се наблюдават превишения на СДН, която е $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$ в повече от 35 дни за календарната година.

Броя на дните, в които са регистрирани превишения на СДН за отделните пунктове по месеци са представени на следващата графика. Отчетените завишения са основно през зимните месеци, когато е и отопляемия сезон.

Брой дни с регистрирани превишения на СДН от $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$

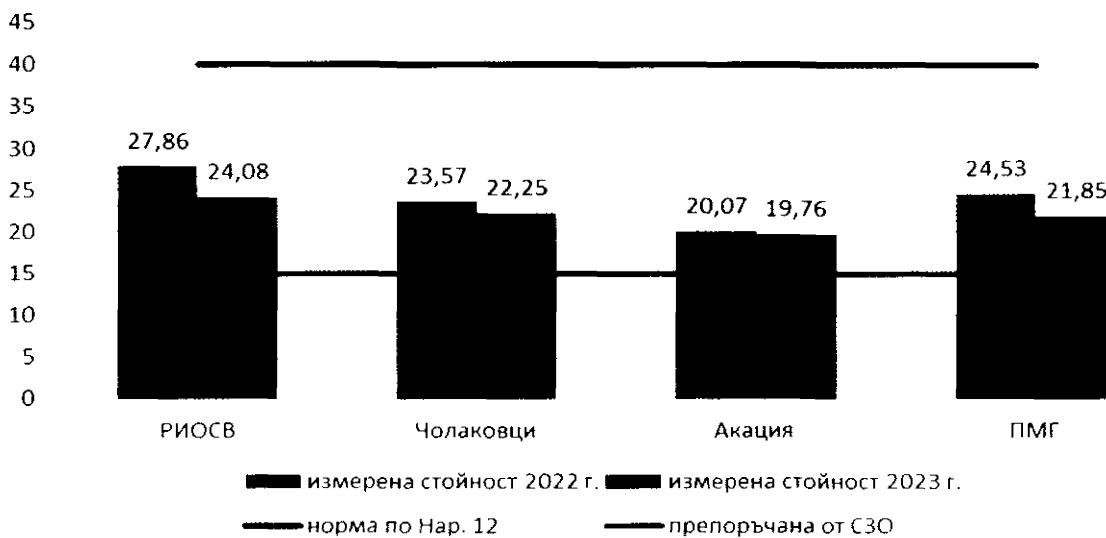

Средногодишната концентрация на ФПЧ₁₀, която е отчетена в станцията на РИОСВ – В. Търново е $24.08 \mu\text{g}/\text{m}^3$ и не превишава средногодишната норма за опазване на човешкото здраве ($40 \mu\text{g}/\text{m}^3$). На следващата диаграма са показани стойностите на СГК на ФПЧ₁₀ за периода 2003-2023 г. Като от 2014 г. не се наблюдават превишение на стойностите на СГК на ФПЧ₁₀.

Измерената Средногодишна концентрация на ФПЧ₁₀ и в четирите пункта не превишава СГН по наредба № 12, за опазване на човешкото здраве, която 40 µg/m³, но и в четирите пункта имаме превишения на нормата, която е препоръчана от СЗО – 15 µg/m³. На следващата графика са показани измерените стойности на СГК за 2022 и 2023 г.

Средногодишна концентрация на ФПЧ₁₀ за 2022 и 2023 г.

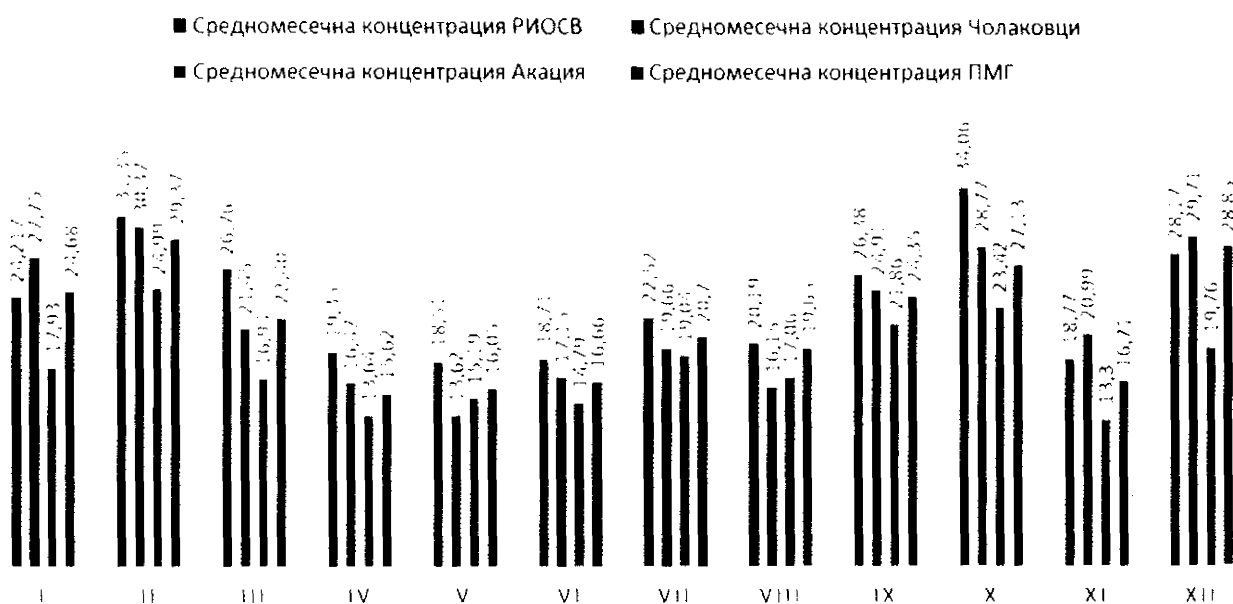

През 2023 г. данните от АИС Чолаковци, следват тенденциите на пункта от РИОСВ. За отчетната година завишени стойности на СДН на ФПЧ₁₀ се отчитат в 7 дни за цялата година, като нормативно определения праг е 35 дни. Отчетените завишения са предимно през зимните месеци, когато е и отопляемия сезон.

Данните от двете АИС – АИС Акация и АИС ПМГ, чрез които се получава информацията за качеството на въздуха се визуализират и предоставят на гражданите в реално време чрез сайта на Община Велико Търново.

Анализа на регистрираните данни от четирите пункта са систематизирани и представени чрез следващата диаграма.

Средномесечна концентрация на ФПЧ 10 за 2023 г.

Съгласно данните от Националната програма за подобряване качеството на атмосферния въздух за периода 2020-2024г. основният източник на емисии за всички общини в България включително и Община Велико Търново е битовото отопление с използването на неефективни печки и котли на твърдо гориво, за които е изчислено, че представляват най-малко 85% от емисиите на ФПЧ₁₀. Поддържането на високо фоново ниво от изгаряне на твърди горива оказва съществен принос при формирането на средногодишните концентрации за територията на община Велико Търново.

Приносът на транспорта (двигатели, спирачки и унос) върху замърсяването на атмосферния въздух с ФПЧ₁₀ в общината е втория по значимост източник на замърсяване.

Видно от представената графика, следва да отбележим и тенденция на съществуващо подобрене на КАВ и намаляване на емисиите на ФПЧ₁₀ по отношение на средногодишната концентрация и броя на превишенията на ПС на СДНОЧЗ след 2014г. което е в резултат от предприетите действия от страна на община Велико Търново чрез

изпълнение на мерките към програмата за КАВ, като основен принос за това има газификацията на обществени сгради и домакинства, както и преминаването от отопление на твърдо гориво към отопление на пелети и електроенергия. Топлите есенно-зимни месеци също са предпоставка както за ограничаване и намаляване използването на твърдо гориво за отопление, така и за намаляване количествата използвани инертни материали при зимното поддържане. В резултат се установява положителна тенденция към намаляване на емисиите. И през тази година броя на дните през които има регистрирани превишения на СДН, не превишава нормата от 35 броя за година.

Наблюдава се сезонна зависимост в разпределението на СДК надхвърлящи ПС на СДН от $50 \mu\text{g}/\text{Nm}^3$, като превишенията се наблюдават през зимните месеци – януари, февруари и декември, когато битовото отопление оказва съществено влияние върху концентрацията.

Всичко това определя необходимостта от продължаване на действията, чрез обединяване на усилия на местно и национално ниво, които да бъдат приоритетно насочени към намаляване на емисиите от ФПЧ₁₀ от изгарянето на твърди горива в домакинствата. До този момент, усилията на община Велико Търново бяха насочени предимно към кварталите с ниско застрояване, от които се генерират най- голяма част от емисиите на ФПЧ₁₀ (битово отопление). Предстои разширяване на териториалния обхват и обхващане на целия град, както и на по-големите населени места, в които да се правят инвестиции, свързани с намаляване на емисиите от ФПЧ₁₀ от изгарянето на твърди горива в домакинствата.

Всичко казано до тук, определя необходимостта както от продължаване на досегашните усилия на общинската администрация по изпълнение на мерките, но също така и от предприемане на допълнителни мерки, които да доведат до съответствие с утвърдените норми за КАВ.

В тази връзка в изготвената „Актуализация на Програмата за намаляване на емисиите и достигане на установените норми за фини прахови частици в атмосферния въздух на община Велико Търново“ са заложени редица мерки, които следват и разширяват обхвата на мерките от предходната програма. С изпълнението им се цели намаляване и свеждане на нивата на ФПЧ₁₀ до нормативно определените.

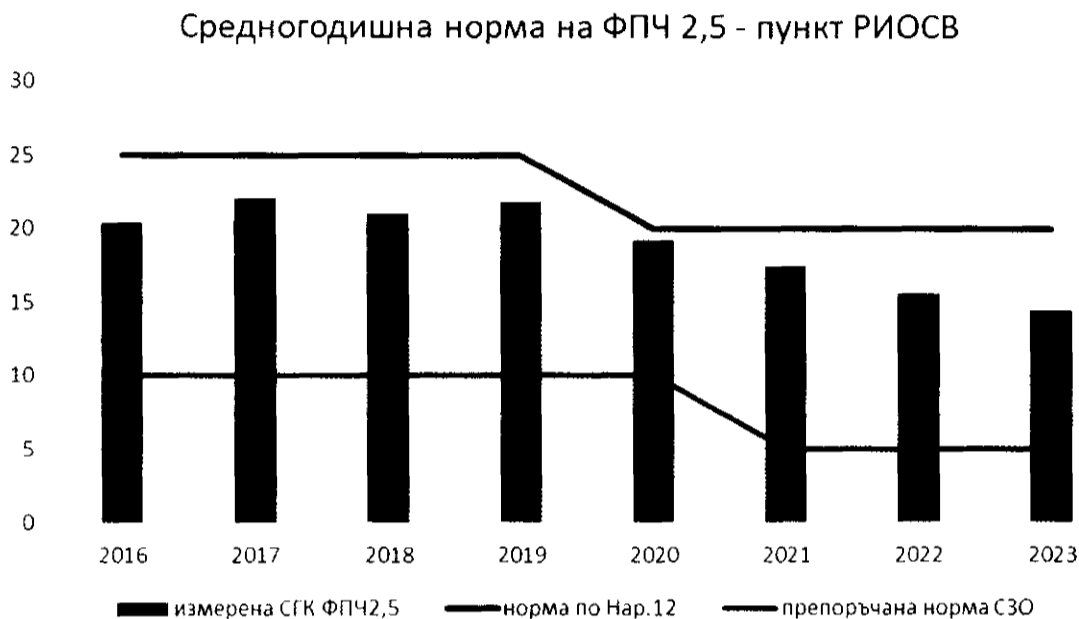
През 2023 г., съгласно утвърден от министъра на околната среда и водите график, са провеждани измервания на атмосферния въздух с МАС на РЛ Русе към ИАОС. Измерванията са извършени на случаен принцип в продължение на 8 седмици, равномерно разпределени през годината – по 2 седмици в рамките на четирите годишни сезона, в пункт с адрес: гр. В. Търново, кв. Бузлуджа, ул. Ил. Драгостинов № 3 в двора на дом за стари хора „Венета Ботева“.

Направения анализ на получените данни показва, че няма регистрирани превишения на нормите за КАВ съгласно изискванията на националното законодателство (вкл. на измерените газообразни замърсители SO₂, CO, NO_x, CO₂ и O₃). Когато за оценяването на изискванията за нормите за нивата на ФПЧ₁₀ се използват индикативни измервания, тогава се оценява 90,4 перцентил, който трябва да е по нисък или равен на $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$. В тази връзка извършените изчисления на базата на проведените измервания показват, че

нивото на ФПЧ₁₀ при 90,4 перцентил е 29,0 µg/m³ което означава, че за 2023 г. СДН от 50 µg/m³ не е превишавана.

Фини прахови частици ФПЧ 2,5

През 2023 г. в пункта на РИОСВ – В. Търново са извършени 345 измервания на ФПЧ_{2,5}. Средногодишната концентрация е 14.50 µg/m³ и не превишава средногодишната норма от 20 µg/m³. Динамиката на измерената средногодишна концентрация за периода 2016 – 2023 г е представена на следващата графика. Наблюдава се ясна тенденция за намаляване на средногодишната концентрация. Измерени стойност не превишават нормативно определената норма за ФПЧ_{2,5}, но превишават препоръчителната от СЗО норма.

Бензен

През 2023 г. са извършени 129 измервания на бензен в пункта на РИОСВ. Като всички измерени концентрации за съдържание на бензен са със стойност 0,00 µg/m³. Средногодишната норма за опазване на човешкото здраве е 5 µg/m³.

Тежки метали - арсен, кадмий, олово и ПАВ

Пробонабирането и анализа на данните за As, Cd, Pb и ПАВ за 2023 г. се извършва в пункта на РИОСВ. Същите са представени на следната таблица:

Показатели	Арсен	Кадмий	Олово	ПАВ (бензо-а-пирен)
Брой регистрирани данни за	189	189	355	135

година				
Измерена СГК	0,62 ng/m ³	0,41 ng/m ³	0,0053 µg/m ³	0,32 ng/m ³
СГН за опазване на човешкото здраве	6 ng/m ³	5 ng/m ³	0,5 µg/m ³	1,0 ng/m ³

Формалдехид

Пробонабирането се извършва в пункта в Чолаковци. Средноденоношната норма, определена по наредба 14 за „Норми за пределно допустимите концентрации на вредни вещества в атмосферния въздух на населените места“ е 50 µg/m³, като измерената средногодишна концентрация е 6,34 µg/m³

Община Велико Търново ежегодно докладва изпълнението на мерките, заложи в Разработената нова „Актуализация на Програма за намаляване на емисиите и достигане на установените норми за фини прахови частици (ФПЧ₁₀) на община Велико Търново с период на действие 2021 – 2025 г.“ пред РИОСВ – В. Търново, които от своя стана извършват докладване пред Европейската комисия.

Проблемът със замърсяването на атмосферния въздух в гр. Велико Търново с прах и ФПЧ е актуален поради това, че голяма част от населението все още използва твърдо гориво (дърва и въглища) за отопление по икономически съображения. От данните се вижда, че единични превишения на нормите се наблюдава през отоплителния период.

Също така, върху качеството на атмосферния въздух оказва влияние и промишленото замърсяване. **Контрола върху замърсителите от обекти и дейности с неподвижни източници на емисии се осъществява от Регионалната инспекция по околна среда и водите – В. Търново.**

Също така, община Велико Търново е асоцииран бенефициент по Интегриран проект „Българските община работят заедно за подобряване на качеството на атмосферния въздух“ по програма LIFE+. Проектът стартира през октомври 2018г. и ще се реализира за срок от 6 год., като изпълнението е разделено на три етапа: Подготовка, Демонстрация и Изпълнение. Целта на проекта включва подобряване качеството на въздуха в градовете участници в проекта, намаляване на броят на дните с превишение на нормата за фини прахови частици над допустимата, проектиране демонстриране и внедряване на схема за преход към алтернативни форми на битово отопление в градовете от ИП, промени в нормативната уредба на национално, регионално и местно ниво, които използват устойчивост на процесите на подобряване на КАВ.

Проектът е изключително полезен за град като Велико Търново, тъй като битовото отопление на твърдо гориво има голям принос към замърсяването на въздуха. Конкретно за старопрестолния град, инвестиционното намерение предвижда смяна на старите печки на близо 500 домакинства и монтиране на две автоматични

мониторингови станции , които ще следят и предоставят на гражданите информацията за качеството на въздуха в реално време чрез сайта на Община Велико Търново.

През 2020 г. започна да се изпълнява фаза 2 от проекта – Пилотна фаза. През тази фаза бяха подменени отоплителните устройства на 56 домакинства, като старите печки и котли на твърдо гориво бяха подменени с такива използващи газ и пелети. Също така бяха поставени 2 броя АИС за мониторинг на КАВ - на ул. Вежен и в двора на ПМГ „Васил Друмев“.

През 2021 г. стартира фаза 3 от проекта – Основна фаза, която ще е с продължителност 3 години. През основната фаза се предвижда да се подменят уредите на около 400 домакинства. Към края на 2022 г. са монтирани уредите на близо 160 домакинства.

Очакваните резултати са в няколко насоки: подобряване на качеството на атмосферния въздух чрез ограничаване на твърдото гориво, като форма на битово отопление; повишаване на качеството на живот; повишаване на привлекателността на градовете и за местните жители, за бизнеса, за туристите.

Община Велико Търново е бенефициент по програма „Околна среда“ 2021-2027 г., приоритет 5 „Въздух“, както по мярката, свързана с подмяна на уредите на твърдо гориво с екологични алтернативи, на територията на общината, така и по мярката за зелени мерки в градска среда. Определената стойност на проекта по мярката „За по-чист въздух“ за Община Велико Търново е до 25.72 млн.лв и предстои община Велико Търново да подготви проектно предложение и да кандидатства. Процедурата „Зелени мерки в градска среда“ също е насочена към намаляване на вторичното разпрашаване чрез изпълнението на зелени мерки. Фокусът ще е насочен към инвестиции в растителни видове, с най-висока степен на ефективност по отношение улавянето на ФПЧ и пречистването на въздуха по естествен път. Определената стойност за община Велико Търново е 3,4 млн. лв.

Шумово натоварване в град Велико Търново

Мониторинга и оценката на шумовото натоварване в гр. Велико Търново, причинени от основния източник на шум в урбанизирана среда – автомобилният транспорт се извършва от РЗИ – В. Търново. Ежегодно РЗИ подготвя справка за шумовото натоварване, която изпраща на Кмета на Общината.

Броят на пунктовете, тяхното разположение и разпределение се определят, съгласно Методика за определяне на броя, разположението и разпределението на пунктовете за мониторинг на шума, както и периодичността на измерванията и/или изчисленията на шумовите нива, утвърдена от Министъра на здравеопазването, влязла в сила през 2007 г. Броят на пунктовете за наблюдение през 2023 г. в гр. В. Търново са 18 бр. Мониторингът и контролът на шума в околната среда е извършен съгласно действащата нормативна уредба.

Мониторингът на шума през 2023 г. показва, че от проведените 90 измервания на уличен шум **69 (76,67%) са със стойности над нормите**. От тях: 42 измервания са в пунктове, разположени на територии, подложени на въздействието на интензивен

автомобилен трафик при еквивалентно ниво на шума 60 dB(A) и 24 – в пунктове на територии, подлежащи на усилен шумозащита (15 в жилищни зони и територии при еквивалентно ниво на шума от 55 dB(A) и 9 в зони за обществен и индивидуален отдих, зони за лечебни заведения и санаториуми, при еквивалентно ниво на шума 45 dB(A)). В териториите с промишлени източници на шум са измерени 3 превишения на нормата от 70 dB(A).

Осредненото еквивалентно ниво на шума е **65,03 dB(A)**, а броят на преминалите за един час автомобили е 718 (Приложение 1 към доклада):

В сравнение с 2021 г. разпределението на пунктовете по шумови диапазони е, както следва:

- ⇒ В най-високите диапазони: над 82 dB(A), 78 – 82 dB(A) и 73 – 77 dB(A) не са измерени нива на шум (както и през предходните две години);
- ⇒ В пет от пунктовете измереният шум е в диапазона 68 – 72 dB(A), с два повече от предходната година;
- ⇒ Нива на шума в диапазона 63 – 67 dB(A) са регистрирани в девет пункта, с един по-малко от предходната година;
- ⇒ В четири пункта са установени нива на шума в интервала 58 – 62 dB(A) с един по-малко от предходната година;
- ⇒ В диапазона под 58 dB(A) не са измерени нива на шум в нито един пункт (както и през предходните две).

Обобщеният анализ на резултатите от измерванията на шума през 2023 г., в сравнение с предходната 2022 г. показва следното:

- Осредненото средногодишно еквивалентно ниво на шума за гр. Велико Търново се запазва почти същото – 65,05 dB(A) за 2021 г., 64,44 dB(A) за 2022 г. и 65,03 dB(A) за 2023 г.
- Във всички пунктове, разположени на територии, подлежащи на усилен шумозащита, са регистрирани еквивалентни нива на шума, над нормативно определените стойности от 45 dB(A) и 55 dB(A).
- Измерените еквивалентни нива на шума в наблюдаваните пунктове, разположени на територии с промишлени източници на шум, не надвишават граничните стойности на нивата на шума, с изключение в един пункт (пункт № 13 – ул. Козлуджа № 14).
- В 8 от наблюдаваните пунктове стойностите на еквивалентните нива на шума се задържат на същите нива, в 3 намаляват с 1-4 dB(A), а в 7 се увеличават с 1-4 dB(A).
- Интензивността на автомобилното движение за гр. Велико Търново за последните три години е както следва – 739 МПС/час за 2021 г.; 666 МПС/час за 2022 г.; 718 МПС за 2023 г.

Въпреки предприетите мерки за оптимизиране на акустичната обстановка и през 2023 г. продължава неблагоприятната тенденция на измерени наднормени еквивалентни нива на шума на територии, подлежащи на усилен шумозащита и на територии, подложени на въздействието на интензивен автомобилен трафик.

Контролът на шума в околната среда от обекти, източници на шум се осъществява от Регионална здравна инспекция – В. Търново.

С цел подобряване на качеството на атмосферния въздух и акустичната обстановка на територията на общината, през 2023 г. са осъществени редица дейности, по-важните от които са: реконструкция на уличната мрежа, провеждане на озеленителни и залесителни мероприятия. Подробна информация за изпълнението на мерките е приложена към настоящия отчет.

Специфична цел: Опазване и контрол върху качеството на водите

Постоянен мониторинг за определяне на имисионното състояние на водите се осъществява от РИОСВ - В. Търново и се публикува на страницата на РИОСВ <https://www.riosvt.org/reports/>

За постигането на тази цел в плана за действие са предвидени две основни дейности:

- *Реализация на проекти и предприемане на превантивни мерки за почистване коритата на реки и дерета, на територията на Общината*

Ежегодно, Кмета на общината назначава комисия от общинска администрация за извършване на огледи, установяване, определяне и оценка на състоянието и проводимостта на критични участъци от речни легла и реки, преминаващи през територията на Община Велико Търново, характеризиращи се с намалена проводимост и повишен риск за разливи и наводнения, застрашаващи населението, стопански обекти, жилищни сгради и инфраструктура. На основание констативни протоколи, са определени следните участъци от реки на територията на общината, чиято проводимост е намалена и се изискват дейности по възстановяване на проводимостта им:

- р. Елшин в урбанизираната територия на с. Плаково, както и безименно дере източно от църквата (дълж. 300 м.) с особено внимание на участъка: 150 м. преди моста на улица с ОК 212-216 /до църквата/ - 550 м след него (дълж. 700 м.)
- р. Негованка в урбанизираната територия на с. Русаля в участъка: Югозападен край на селото с географски координати N 430947,3 и E 252709,8; североизточен край на селото с географски координати N 431009,3 и E 252754,7 /дължина 1300 м./
- р. Белица в урбанизираната територия на с. Въглевци в участъка: 100 м преди моста в селото и край – 300 м след него – дължина 400 м /до и включително ръкав безименно дере/
- р. Янтра при с. Пушево: 50 м преди и 100 м след моста на изхода на селото за главен път В. Търново – Севлиево, извън урбанизираната територия
- част от Присовско дере и прилежаща улица – от ОК 142б – ОК 138, /дължина 180 м/, с. Присово.

Определените участъци от дерета и реки, предстои да бъдат предложени за финансиране от Междуведомствената комисия за възстановяване и подпомагане към Министерския съвет и включени в Годишния план за изпълнение на Националната, Областна и Общинска програми за намаляване на риска от бедствия.

В извън урбанизираната територия, по заповед на Областен управител е назначена комисия, която е определила за следните участъци и обекти необходимост от предприемане на действия за почистване и осигуряване на добра проводимост:

- р. Янтра в участъка 200 м преди стоманобетонен мост на улица „Сан Стефано“ (за Карателектроникс АД) и 570 м след него по течението на р. Янтра - с обща дължина 770 м.;
 - р. Янтра в участък от 450 м. след каменен мост за кв. „Св. Гора“ по течението на реката при ул. „Григорий Цамблак“
 - р. Янтра, участък с дължина 120 м, започващ на 400 м след въжения мост на реката (кв. Чолаковци) по течението на индустриална зона „Дълга лъка“;
 - р. Белица, участък с дължина 420 м – почистване от наноси на речното легло (наносен остров) – р. Белица към Килифаревски манастир.
- *Ежегоден контрол на състоянието на общинските язовири на територията на община Велико Търново*

За язовирите, разположени на територията на община Велико Търново, през 2020 г. е извършена класификация спрямо степента на потенциална опасност в зависимост от възможно най-лошите последици от освобождаването на съхраняваните в язовира води поради разрушаване или неправилна експлоатация на язовира. Класификацията е в три степени: първа висока степен на потенциална опасност; втора значителна степен на потенциална опасност; трета ниска степен на потенциална опасност, като периодичността на ежегодния контрол е различен за различните степени. В съответствие с така направената класификация, годишния контрол за състоянието на язовирите се извършва на язовирите, подлежащи на контрол през съответната година.

През 2023 г. по заповед на Областен управител, е извършена годишна проверка от Междуведомствената комисия на 17 язовира, разположени на територията на общината. За резултатите от проверките на язовирните стени и съоръженията към тях са изготвени протоколи, които са утвърдени от Областен управител. За 6 от язовирите („Вятъра“, „Тъмни лъг“, „Абила“, „Акердере“, „Долните лозя“, „Блатци“) няма определен оператор на язовирната стена и съответно не са предоставени за стопанисване на юридическо лице/фирма и в тази връзка Община Велико Търново е възложила и изпълнила дейностите по поддръжка на язовирните стени на тези язовири.

Специфична цел: Опазване на биоразнообразието и поддържане на зелената система

- *Изработване на Горскостопански план за „Инвентаризация и планиране на горските територии на Община Велико Търново и утвърждаване на горскостопански план за стопанисване на горите за период 2023 – 2033 г.*

През 2022 г. е разработено и утвърдено от Директора на РДГ Велико Търново Задание за изработване на горскостопански план и план за опазване на горите от пожари на горските територии, върху имоти, собственост на Община Велико Търново в териториалния обхват на ТП „ДГС Болярка“.

През 2023 г. е възложено чрез обществена поръчка и е изработен „Горскостопански план за всички територии, собственост на Община Велико Търново в териториалния обхват на ТП „ДГС Болярка“. Обект на горскостопанския план са горските територии и гори върху земеделски земи, собственост на Община Велико Търново. В плана са заложени комплексни горскостопански мероприятия за стопанисване, ползване, контрол и охрана на териториите на Община Велико Търново.

Горскостопанския план предстои да бъде утвърден от Регионална дирекция по горите – В. Търново.

- *Мониторинг на зелената система относно наличието на вредители и проучване на възможностите за провеждане на биологична борба срещу тях*

През 2023 г. Община Велико Търново, постави единични бройки феромонни капани за борба с кестеновия молец. Резултатите от експеримента показаха, че този тип капани не са подходящи за широка употреба, поради лесния им демонтаж.

Провежда се мониторинг на почвата за наличието на вредители, преди засаждане на цветните лехи и фигури.

Изискано е становище от Лесозащитна станция за заболяванията на иглолистните дървета.

- *Поддържане на съществуващите зелени площи.*

Извършва се постоянен контрол върху всички дейности, свързани с почистване на обществени територии, сметоизвозване, озеленяване, овладяване на популацията на безстопанствени кучета, детски площадки и охрана.

През 2023 г. на територията на гр. В. Търново засадената растителност е както следва

- Цветя – 59550 бр. от видовете: теменужки, белис, вербена, салвия, тагетис, газания, бегония и др. в паркове в гр. В. Търново /Марно поле, Картала, Н. Габровски, Бузлуджа, К. Фичето, Картала, Бузлуджа/, в централна и стара част – пред Факултета, пред Гум, по ул. Независимост по пролетно и есенно зацветяване.

- Храсти: 2200 бр. от видовете: роза, лавандула, лоницера, лавровишна, ерика, спирея, юниперус и др. в паркове, в централна и стара част – кашпи по ул. Независимост и на Самоводска чаршия, пред ГУМ, ул. Васил Левски и в градинки пред жилищни блокове в различни части на града.

- Дървета – общо 335 бр. от видовете: ацер, чинар, ясен, явор, кълбеста акация, кълбест ясен, каталпа и др. в парковете, междублокови пространства и по тротоари в гр. В. Търново.

В бройките са включени и засадените храсти и дръвчета по програма „Моята градинка“, в междублокови пространства.

- *Актуализация и разширяване на картотека на зелената система в гр. В. Търново*

Изготвената картотека на дълготрайната дървесна растителност е достъпна на интернет страницата на Общината.

Приоритет: Повишаване качеството на живот, чрез подобряване управлението на отпадъците. Инфраструктурно и организационно осигуряване.

Специфична цел: Екологосъобразно управление на отпадъците и предотвратяване на риска от замърсяване с отпадъци

На основание чл.52, ал.6 от Закон за управление на отпадъците е изготвена Регионална програма за управление на отпадъците за общините Велико Търново, Горна Оряховица, Лясковец, Стражица, Елена и Златарица, с период на действие 2021 – 2028 г.

В Програмата са отразени всички мерки и действия касаещи управлението на отпадъците и подобряването на екологичната обстановка в населените места. С оглед прилагане на необходимите мерки по управление на отпадъците на регионално ниво, програмата е насочена основно към:

- ✓ Предприемане на мерки за предотвратяване и намаляване на образуването на отпадъци;
- ✓ Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци;
- ✓ Подобряване на организацията по разделяне, временно съхраняване, събиране и транспортиране на отпадъците;
- ✓ Прилагане на екологосъобразно обезвреждане на отпадъците – изграждане и експлоатация на Регионална система за управление на отпадъците на регион Велико Търново;
- ✓ Предотвратяване и намаляване на риска от стари замърсявания с отпадъци;
- ✓ Правно регулиране на управлението на отпадъците и ускоряване прилагането на законодателството и политиката в областта;
- ✓ Осигуряване на достатъчни и надеждни данни за отпадъците;
- ✓ Укрепване на административния капацитет на администрацията, отговорна за управлението на отпадъците в общината;
- ✓ Увеличаване на инвестициите и прилагане на принципите „Отговорност на производителя“ и „Замърсителят плаща“ при интегрирано управление на отпадъците;
- ✓ Повишаване участието на обществеността при управление на дейностите по отпадъците в общината;
- ✓ Развитие на устойчиви системи за управление на специфични потоци отпадъци.

Реализацията на предвидените мерки в програмата осигуряват постигането на изпълнение на тази цел.

Община Велико Търново има изградена площадка за разделно събиране на отпадъци, намираща се в промишлена зона Дълга Лъка.

На площадката се приемат следните разделно събрани отпадъци от опаковки:

Хартиени и картонени опаковки; пластмасови опаковки; метални опаковки; стъклени опаковки.

Площадката разполага с електронна везна със софтуер за претегляне на отпадъците от опаковки. Събраното количество на тези отпадъци осигурява намаляване на Такса смет за физическите лица. Необходимото количество за намаляване на таксата е 150 кг рециклируеми материали. При предаването на отпадъците е необходимо да бъде заявен партидният номер на имота, за който ще бъде издаден чип.

На площадката се събират и:

- Биоразградими отпадъци – зелени отпадъци от градини - шума, трева, клони и др.
- Обемни отпадъци – мебели, рамки от дограми и др.
- Строителни отпадъци - смеси от бетон, тухли, керемиди, плочки и керамични изделия - до 1 тон;
- Гипсокартон
- Прозоречно стъкло
- Негодни за употреба батерии и акумулатори
- Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване
- Текстилни отпадъци
- Дървени отпадъци
- Хранителни масла и мазнини

В следващата таблица са представени количествата отпадъци, генерирани от жителите на община В. Търново

Отчет на количества отпадъци РСУО (тон)	
Общо постъпили за сепариране смесени битови отпадъци	30740,820
Рециклируеми отпадъчни материали /стъкло, метали, пластмаси, хартия и картон/, отделени от сепариращата инсталация	2500,04
Биоразградими отпадъци, отделени от сепариращата инсталация	15473,82
Постъпили за депониране след отсортиране на смесени битови отпадъци	12282,66

Общо постъпили зелени отпадъци за компостиране	1389,26
Дървени отпадъци, получени след сепарация, предадени за оползотворяване	548,1
Отчет на количества отпадъци – площадка Дълга лъка (тон)	
Хартиени и картонени опаковки	18,655
Пластмасови опаковки	4,453
Метални опаковки	0,755
Стъклени опаковки	15,822
Едрогабаритни отпадъци	757,25
Дървени отпадъци	677,46
Отпадъци от контейнери за разделно събиране в общината и проведени кампании (тон)	
Рециклируеми опаковки и материали	302,120
ИУЕЕО	2,540
НУБА	0,16
Текстил и обувки	102,12
Опасни отпадъци	1,197
Площадка за разделно събрани строително отпадъци, с. Шереметя (тон)	
Строителни отпадъци	761

Специфична Цел: Поддържане и контрол на чистотата на населените места с цел повишаване удовлетвореността на гражданите

Поддържа се система за контрол на чистотата на населените места.

ОП „Зелени системи“ осигурява поддържане чистотата на територии за обществено ползване, като дейностите се извършват по график:

- Ежедневно почистване: на площади, тротоари, спирки на градският транспорт и стълбища в централната градска част и в I зона на гр. В. Търново и в централните части на кварталите на гр. В. Търново.
- Ежеседмично почистване на улици, площади, тротоари и стълбищата от II зона на гр. В. Търново.
- Сезонно почистване

- измиване на улиците, тротоарите и площадите на гр. В. Търново

- почистване от пясък, след приключване на дейностите по зимно поддържане.

През 2023 г. са извършени две основни измивания на града, едно извънредно и едно текущо – оросяване и измиване на централните улици.

Пролетното измиване на града е започнало на 13 февруари, а второто измиване – за 22 септември е започнало на 28.08.2023 г..

Извънредното измиване на ЦГЧ и подлезите към автогара Юг е започнало на 22.05.2023 г. Текущото лятно оросяване и измиване на централните улици е започнало на 05.07.2023 г.

В населените места на общината през 2023 г. е извършено окосяване на гробищните паркове и окастряне и окосяване на общинската пътна мрежа.

Приоритет: Повишаване на институционалния капацитет, информираност и обществена ангажираност в опазването на околната среда

Специфична Цел: Повишаване на обществената информираност и ангажираност

На сайта на община Велико Търново се поддържа и публикува актуална информация за компонентите и факторите на околната среда .

Март 2024 г.

Изпълнение на мерките за 2023 г., заложи в „Актуализация на Програма за намаляване на емисиите и достигане на установените норми на фини прахови частици (ФПЧ10) на община Велико Търново с период на действие 2021 –2025 г.“

Код на мярката	Описание на мярката	Срока за изпълнение	Индикатор за контрол на изпълнението	Описание на изпълнението
VT_Lt_Dh_t_1	Изпълняване на проекти за саниране/обновяване на многофамилни жилищни сгради –до края на отчетния период да бъдат санирани/обновени още 40% от МЖС в общината. (2ри етап – продължаваща мярка)	Продължаваща	Брой изпълнени проекти, кв.м, санирана/обновена площ;	През 2023 г. са кандидатствали за саниране пред МРРБ 49 сгради, като към момента се очаква решение на оценителната комисия. Освен саниране се предвижда изолация на покривите на сградите и подмяна на дограма.
VT_Lt_Dh_t_2	Газифициране на част от битовия сектор, които използва за отопление твърди горива – до края на отчетния период изпълнението на мярката да бъде увеличена до 40% (2ри етап-продължаваща мярка)	продължаваща	Бр. домакинства присъединени на година	За 2023 г. са газифицирани 89 домакинства по програма LIFE.
VT_Lt_Dh_t_5	Поетапна подмяна на старите и неефективни стационарни индивидуални и многофамилни горивни устройства на твърдо гориво, с нови и модернизирани, отговарящи на изискванията за екодизайн – до края на отчетния период да бъдат подменени горивните инсталации на 10% от населението отопляващо се на твърдо гориво, идентифицирано в зоните с „ниски емисии“. (2 -ри етап – продължаваща мярка) *	2023-2024г	Бр. заменени горивни устройства, кв. м. отопляема площ.	През 2023 г. за заменени общо 298 горивни устройства на твърдо гориво с климатици (термопомпи въздух-въздух) и устройства на пелети и газ.
VT_Lt_Dh_t_6	Увеличаване на броя на абонатите, използващи услугите на топлопреносно дружество в гр. Велико Търново (Топлофикация - Велико Търново.) (2ри етап-продължаваща мярка)	2023-2024г.	Бр. домакинства присъединени на година към топлопреносната мрежа на гр. Велико Търново.	През 2023 г. няма новоприсъединени домакинства към топлопреносната мрежа на гр. В. Търново.
VT_Lt_Dh_a_2	Новото строителство на сгради, (когато общината е възложител) да бъде съобразено с ефективно и екологосъобразно отопление.	2023-2025г.	Брой въведени в експлоатация сгради, кв. м изградена площ	През 2023 г. на са въведени в експлоатация сгради с възложител Община Велико Търново. Изготвен е проект за нова детска градина в кв. Картала, гр. В. Търново.
VT_Lt_Dh_a_3	Оказване на финансова подкрепа на икономически уязвимите домакинства за употреба и закупуване на средства за отопление, отговарящи на европейските стандарти (продължаваща мярка)	Продължаваща мярка	Бр. отпусната финансова помощ	През 2023 г. са подменени уредите на 298 домакинства, като финансирането е съвместно – от община В. Търново и програма LIFE. Новите уреди са климатици (термопомпи въздух-въздух) и устройства на пелети и газ.
VT_Lt_Dh_i_1	Провеждане на информационни кампании и мероприятия за населението относно: <ul style="list-style-type: none"> - Изисквания за подобряване на енергийната ефективност; - Вредните ефекти върху ОС и човешкото здраве от използването на твърди горива; 	2023-2024г.	Брой участници в мероприятията, брой проведени мероприятия	През пролетта на 2023 г. е проведена кампания във връзка с разясняване ползите и необходимостта от саниране на многофамилните жилищни сгради, понижаване разхода на топлинна енергия и намаляване на емисиите на ФПЧ10.

	- Съществуващи европейски и национални практики за подобряване на КАВ			
VT_Lt_Tr_t_1	Системно през цялата година машинно миене на основната улична мрежа на града. (продължаваща мярка).	Постоянен	брой и кв.м измити улици	През 2023 г. са извършени две основни измивания на града, започнали съответно на 13.02.2023 г. и на 28.08.2023 г.; едно извънредно, започнало на 22.05.2023 г. и едно текущо – оросяване и измиване на централните улици, започнало на 05.07.2023 г.
VT_Lt_Tr_t_2	Ръчно или машинно почистване на уличните регули, по които се е натрупал значителен пътен нанос само след предварително оросяване на участъците. (продължаваща мярка)	Постоянен	бр.почиствания, кв.м почистена площ	Ежедневно измитане на улици от инертни материали. Метене на 226000 м ² тротоарна настилка и поддържане чистотата на обществени територии. Извънредно почистване на улиците в гр. В. Търново от наноси и чакъл на 26.06.2023 г., извлечени на уличните платна в резултат от поройните дъждове на 25.06.2023 г.
VT_Lt_Tr_a_1	Осъществяване на контрол за възстановяване на улици и тротоари при ремонт/изграждане на елементи на техническата инфраструктура с цел недопускане на замърсяване на прилежащите площи и територии с кал и други замърсявания, водещи до увеличаване на пътния нанос или ветрово запрашване. (продължаваща мярка)	Постоянен	брой съставени констативни протоколи, актове, наказателни постановления	Осъществява се стриктен контрол за възстановяване на улици и тротоари при ремонт/изграждане на елементи на техническата инфраструктура с цел недопускане на замърсяване на прилежащи площи с кал и др. замърсявания.
VT_Lt_Tr_a_2	Осъществяване на ефективен контрол за спазването на мерки за недопускане замърсяване на атмосферния въздух от строежите, вкл. по спазването на маршрутите за транспортиране на отпадъците от строителните обекти. (продължаваща мярка)	Постоянен	брой съставени констативни протоколи, актове, наказателни постановления	За 2023 г. има издадено едно предписание за оросяване на строителен обект с цел недопускане на разпрашаване и замърсяване на атмосферния въздух.
VT_Lt_Tr_a_3	Стриктен контрол за недопускане неправилно паркиране, в зелените площи. (продължаваща мярка)	Постоянен	брой съставени констативни протоколи, актове, наказателни постановления	Контролът по изпълнение на мярката се осъществява от ОП Зелени системи.
VT_Lt_Tr_a_4	При провеждане на обществени поръчки, търгове за транспортни услуги и закупуване на транспортни средства в обществения транспорт да се въведе задължително изискване към превозните средства да бъдат електрически или такива които да покриват най-малко стандарт за вредни емисии ЕВРО 5 (продължаваща мярка)	2023-2025г.	проведени обществени поръчки, брой и тип на закупени МПС	През 2023 г. не са провеждани обществени поръчки и не са закупувани МПС.
VT_Lt_Tr_t_3	Изграждане на автомобилни паркинги и изграждане на зарядни станции за електрически автомобили към тях.	2023-2024г.	м ² изградена площ	През 2023 г. е изграден буферен паркинг „Сержантско училище, в гр. Велико Търново
VT_Lt_Tr_t_4	Изграждане/реконструкция / рехабилитация на пътната и уличната мрежа в Общината (продължаваща мярка)	Постоянен	кв.м по видове площи и тип на строителството	През 2023 г. е извършен основен ремонт на 13185 м ² улични и пътни настилки в гр. Велико Търново и ремонт на 545 м ² тротоари. Изградени са нови улични участъци с обща площ 4200 м ² и нови тротоари с площ 270 м ²
VT_Lt_Tr_t_5	Благоустройство и озеленяване на крайпътните и междублоковите пространства, вкл. изграждане на зелени пояси/зони с цел защита от прах и газове и	Постоянен	кв.м по видове площи и тип на строителството	Поддръжката на зелената система в община Велико Търново се осъществява от ОП „Зелени системи“ и „Скорпион Инвестстрой“ ЕООД. Засадени са 335 броя дървета, 59550

	недопускане влошаване състоянието на зелените площи. (продължаваща мярка)			броя летни и есенни цветя в цветни фигури и кашпи и 2200 храсти. По проект Моята градинка са раздадени на 120 бр. разсад рози, люляк, ясен, магнолия, лавандула и др. По приоритет 5 „Въздух“ на програма Околна среда, Община Велико Търново е директен бенефициент по процедура „Зелени мерки в градска среда“.
VT_Lt_T r_t_7	Създаване на "зона с ниски емисии" за движение на автомобили, които отговарят на определени условия за придвижване в нея. *	2023-2024г.	бр. зони/обособени райони	През 2022 г. е проведено анкетно проучване. Резултатите от проучването показват, че близо половината от анкетираните не могат да преценят и не подкрепят обособяването на зони с ниски емисии.
VT_Lt_Tr a_5	Въвеждане на ограничения за движение на лични автомобили в ЦГЧ при неблагоприятни метеорологични условия и завишена концентрация на ФПЧ10	2023-2024г.	Брой дни с въведено ограничение	През 2023 г. не са въведени ограничения за движение на лични автомобили в ЦГЧ.
VT_Lt_In a_1	Въвеждане на изисквания към промишлени терени с неблагоприятни територии, за поддържане на обезпрашителни мероприятия и контрол за привеждането им (продължаваща мярка)	Постоянен	бр.промишлени терени, площи в кв.м, бр.констативни протоколи и/или предписания, бр.актове, бр.наказателни постановления	През 2023 г. не е констатирана необходимост за въвеждане на изисквания към промишлени терени с неблагоприятни територии. Не са съставяни констативни протоколи, предписания, актове и НП.
VT_Lt_In a_2	Въвеждане на специфични изисквания към складовите и търговски обекти и подобекти с цел намаляване на неорганизираните емисии от прах и контрол за спазването им (продължаваща мярка)	Постоянен	бр.обекти, площи в кв.м, бр.констативни протоколи и/или предписания, бр.актове, бр.наказателни постановления	През 2023 г. не е констатирана необходимост за въвеждане на изисквания към складови и търговски обекти за намаляване на неорганизираните емисии от прах. Не са съставяни констативни протоколи, предписания, актове и НП.
VT_Lt_In a_3	Въвеждане на специфични изисквания към товароразтоварните дейности, времето за престой и работа на двигателите на МПС (продължаваща мярка)	Постоянен	бр.констативни протоколи и/или предписания, бр.актове, бр.наказателни постановления	През 2023 г. не е констатирана необходимост за въвеждане на изисквания към товароразтоварните дейности и времето за престой на автомобили, зареждащи със стока търговските обекти с цел намаляване на неорганизираните емисии от прах. Не са съставяни констативни протоколи, предписания, актове и НП.
VT_Lt_In a_4	Контрол по предаване и приемане на всеки строителен обект да се предхожда от щателно почистване и измиване на строителната площадка и прилежащите територии.	Постоянен	брой съставени констативни протоколи, бр. актове, бр. наказателни постановления	Изготвена е докладна записка от Началник отдел Околна среда, до главния архитект на община В. Търново, ръководителите на отдели УТ и СУТ, за необходимостта от проверки за състоянието на строителните площадки на строителния обект преди разглеждането им от държавна приемателна комисия.